

289. Dertiende Groot Nederlands Dictee van het Davidsfonds (auteur: Rob Rondou)

Voorronde voor de volwassenen (specialisten)

Deel 1. Meerkeuzetoets

1. intoxiceren – bruuskeren – piqueren – convoceren
2. Rottumerplaat – Massachusetts – Castiliaans – Bussumer
3. mirtenstruik – sikkepit – Secretaressedag – bladzijdelang
4. filigrein – laweit – keinig – neervlijen
5. dourowijn – boemerang – troebleren – moellah
6. URL – G-kracht – cao'loos – BMX
7. coloratuur – cliniclown – predicaat – inkarnaat
8. rai – döner kebab – genâ – kür
9. Tsjecho-Slowakije – down-under – über-ich – fragiele-X-syndroom
10. eega's – tezamen – eolusharp – tv-quizzen
11. bouillabaisse – stracciatella – sambuca – attacca
12. Babylonisch – byzantijns – kafkaiaans – elizabethaans
13. te uwen dienste – u aller aanwezigheid – te uwer informatie – om uwentwil
14. hypoglykemie – hypertekst – anhidrose – syfilitisch
15. Manitoë – Christuskop – creool – Beatlesplaat

Deel 2. Zoek de fouten

1. Hannes broer, een ideeëloze practical-joker met een geprononceerde pinocchioneus, is op de keper beschouwd niet bepaald behept met een ongelofelijke voorraad cerebrale ressources . Consanguiniteit is bij hun beidjes – tenslotte een twee-eiige tweeling – lang niet klip-en-klaar: zijzelf is immers een gerenommeerde wetenschapsvrouw voor wie mitose, meiose, basenparen, Graafse follikels, dubbelehelixstructuren en DNA-recombinanttechnieken meer zijn dan interessante woorden voor pakweg een dictee.
2. Nadat de met drum-'n-bass flirtende deejay een tearjerker van onze geweldige sacochenverkoper onverwachts had gesampled met een diviene fado van de Kaapverdische diva wier naam me nu effe ontschiet, werd er warempel geblèt. Sjonge, wat een pantomime! Net een langoureuze scène uit een Bouquetreeksboek...
3. Een tenhemelschreiend ooggetuigenverslag uit de Eerste Wereldoorlog: “Het leven in een tranchee was om hoorndol van te worden: jeroenboschachtige taferelen, een apocalyptisch inferno van aan miltvuur en dysenterie creperend, doodbloedend en zich kapotschreeuwend

kanonnenvoer, ten prooi aan een letale cocktail van schrapnels, houwitsergranaten en ypriet; toppezot en zinneloos werdt ge ervan”.

4. Hoedt u zich voor weirdo's die u ocharm willen strikken met gesofistikeerde liefdeselixers, helende hennepen medaillons en sibillijnse extracten van de arenpalm. Tegen ludduvuddu is jammer genoeg geen kruid gewassen.

5. Wie ooit in een cluppie heeft gebridget, weet dat preëemptieve biedingen geenszins een veredelde fanfaronnade zijn. Sommige tegenstanders prakkiseren zich een tijdlang suf over de mogelijke repercussies van een kamikazeantwoord op hun imp's. Fair play staat in die kringen hoog in de waardehiërarchie: met de glimlach de boot in gaan na een kans te hebben vermoost op een toernooi, oogt heel wat beter dan stampij maken en zich de pest laten injagen.

6. Het ebolavirus heeft onlangs lelijk huisgehouden in de Congoese gorillapopulatie. Of het immuunsysteem van orang-oetangs, bonobo's en resusaapjes solider is om deze agressieve micro-organismen te lijf te gaan, mag Joost weten: dat is sensu stricto voer voor een multidisciplinair researchteam. Hopelijk moeten de homo sapiensen van het derde millennium geen knicks maken voor dat minuscule gespuis. Associaties zijn niet van de lucht: de Zwarte Dood in de middeleeuwen, prionen die het creutzfeldt-jakobsyndroom veroorzaken, de om de haverklap muterende stafylococcus, et cetera.

7. Voetbal een feest? Mmm, het catenaccio viert hoogtij in de Champions League; schwalbes en doodschoppen verdringen de een-tweepassjes en de dribbels; er wordt keihard getackeld; in de tribune zie je chicanerende en cholerieke hooligans met petards, Bengaals vuur en andere attributen; de scheids krijgt ervanlangs; derby's lijken soms schandaleuze guerrillaoorlogen enzovoort.

8. De ondernemendste corpsleden van de alma mater - aperte vertegenwoordigers der intelligentsia - maken soms éclat met een blitzcarrière: het novitiaat met de obligate cantussen ternauwernood ontgroeid, worden ze door het losjes queueënde studentikoze stemmersheir verkozen tot quaestor en preses.

9. De pathologen-anatomen waren formeel na het onoorbare post mortem onderzoek en wensten de adjunct-commissaris naar de Mookerhei: de beet van de aan rabiës lijdende schranzende mastiff heeft de larynx van de met obscene tattoos overdekte badguy niet doorboord.

10. Al wordt je door bekken trekkende en sjouwelende thuisblijvende flauweriken medegedeeld dat je vandaag toch wel een foutloos parkoers werd toegedacht, wees niet gepikeerd door dat geëmmer: de olympische gedachte primeert. En mocht je op 10 maart toch - zij het kantje boord - bij de finalisten zijn, dan beloof ik je bij dezen een droomfinale!